

"הכובע הכפול" של משטרת חמא"ס ברצועה

רקע

לאחר שלא קיבלה לידיה את האחריות על מנגנוני הביטחון, הקימה חמא"ס כוח שיטור ("התנפיד'יה"), שסייע לה בהשגת ההשתלטות על הרצועה (יוני 2007), ולאחריה - שולב הכוח במשטרת חמא"ס ברצועה.

פעילי הכוח, שהורכב מפעילי חמא"ס והזרוע הצבאית שלה – "גדודי עז אלדין אלקסאם" – ממשיכים, גם תוך כדי שירותם במשטרה, להוות חלק אינטגרלי מהזרוע הצבאית, ולפעול לביצוע פיגועים לעבר יעדים ישראליים.

מאפייני "הכוח המבצע" ("תנפיד'יה") של חמא"ס

למרות ניצחונה בבחירות ל"מועצה המחוקקת" (ינואר 2006) והקמת הממשלה בראשותה לא קיבלה חמא"ס לידיה את השליטה על מנגנוני הביטחון, שנשארו בידיה של היריבה – פת"ח.

בעקבות זאת, הקימה חמא"ס (אפריל-מאי 2006) כוח ביטחוני בעל אוריינטציה צבאית, שאמור היה להוות זרוע ביצועית של הממשלה. כוח זה נקרא "הכוח המבצע" (בערבית: "תנפיד'יה") או משטרת חמא"ס.

את שורות הכוח איישו פעילים של חמא"ס והזרוע הצבאית שלה, כאשר שדירת הפיקוד המרכזית ניתנה בידיהם של בכירי הזרוע הצבאית של חמא"ס – "גדודי עז אלדין אלקסאם".

המצטרפים לכוח, הן מקרב המפקדים והן מקרב פקודיהם, לא חויבו לוותר על השתייכותם לזרוע הצבאית, והם המשיכו לפעול ב"כובע כפול" (במקביל בשני הגופים) תוך שיתוף פעולה ושימוש בצידוד ובחימוש של הזרוע הצבאית.

יצוין, כי כוח זה היה הגורם הבולט שהוביל את העימותים האלימים בין חמא"ס ל-פת"ח ברצועת עזה במהלכם השתלטה חמא"ס, בסופו של דבר, על הרצועה, והפכה לריבון הבלעדי שם.

שירות הביטחון הכללי

"הכובע הכפול" של משטרת חמא"ס ברצועה

הקמת משטרת חמא"ס ושילוב "הכוח המבצע" בשירותיה

לאחר השתלטות חמא"ס על הרצועה (יוני 2007) הוקם מנגנון המשטרה, הכפוף למשרד הפנים ואליו מוזג "הכוח המבצע" ("תנפיד'יה"), אשר חדל להתקיים ככוח עצמאי. למשטרה צורפו פעילי חמא"ס נוספים וכן פעילים של ארגוני טרור אחרים ברצועה.

למרות המיזוג, ותפקודו של הכוח כחלק מהמשטרה, לא נוצרה הפרדה בין פעילותם של אנשי הזרוע הצבאית המשולבים בכוח כגוף משטרת לבין פעילותם כמבצעי טרור נגד ישראל.

הדבר בא לידי ביטוי בכרזות "השהידים" שהספידו את הרוגי משטרת חמא"ס במהלך "עופרת יצוקה", בהן אופיינו ההרוגים כפעילי הזרוע הצבאית, וכן בהתבטאויות פומביות של בכירי חמא"ס, שלא הכחישו זאת.

כך, פתחי חמאד, שר הפנים של חמא"ס, מסר בהתבטאות לתקשורת, כי פעילי מנגנוני הביטחון "ייטפחו את ההתנגדות" וישמרו על אופציית 'הג'יהאד". זאת, בניגוד למנגנוני הביטחון של פת"ח ש"נאבקו בהתנגדות וקיימו תיאום ביטחוני עם האויב", כדבריו.

ביטוי לכך ניתן למצוא גם בדבריו של ג'מאל ג'ראח, בעברו בכיר בזרוע הצבאית של חמא"ס וכיום ממלא מקום מפקד משטרת חמא"ס, אשר מסר בהודעה לתקשורת לאחר מבצע "עופרת יצוקה" (אתר "פאלמדיה"): "המשטרה השתתפה שכם אל שכם עם ההתנגדות וסייעה לה להגן על אדמת עזה. המשטרה אף הצליחה להגן על עורף ההתנגדות על ידי מעקב אחר הסוכנים, רדיפתם והבאתם למעצר".

שירות הביטחון הכללי

"הכובע הכפול" של משטרת חמא"ס ברצועה

במהלך מבצע "עופרת יצוקה" נעצרו לחקירת שירות הביטחון הכללי פעילי חמא"ס מהרצועה, אשר מסרו בחקירותיהם מספר דוגמאות לתפקוד הכפול של אנשי משטרת החמא"ס:

- אחד הנחקרים, מסר בחקירתו על מודעותו לפעילות מפקד משטרת חמא"ס בבית חנון, אשר תחת פיקודו פועלות מספר חוליות, **אחת מהן מבצעת ירי רקטות לעבר ישראל** וחוליות אחרות עוסקות בירי כנגד כוחות צה"ל.
- נחקר נוסף, אשר שימש **כתצפיתן עבור פעילי הזרוע הצבאית של חמא"ס**, מסר בחקירתו כי תושב בית חנון המוכר לו כפעיל בזרוע הצבאית וכאיש "הכוח המבצע" של חמא"ס, נהג להתקשר אליו ולשאול אותו אודות תנועת כוחות צה"ל, **כפי שעלו בתצפיותיו**.
- מחקירה נוספת עלה, כי נוכח הקשרים ההדוקים בין מערך ביטחון הפנים והזרוע הצבאית של חמא"ס **קיים שיתוף פעולה ביניהם בתחום האמל"ח ומתקני האימונים**, וכי פעילי "הכוח המבצע", הפועלים גם במשטרת התנועה, מסתובבים חמושים ברוס"רים מסוג קלצ'ניקוב.

סיכום

משטרת חמא"ס – המהווה חלק אינטגרלי מהמערך הביטחוני של שלטון חמא"ס ברצועה – מורכבת ברובה מפעילי טרור צבאיים של הזרוע הצבאית של חמא"ס, "גדודי עז אלדין אלקסאם". וכך, הגם שבשגרה עוסקת המשטרה בפעילות שיטור, בשמירה על הסדר הציבורי ובטיפול בפשיעה ובפלילים, **בפועל אנשיה נותרו חלק מהמערך הלוחם של חמא"ס**, והם לוקחים חלק **בפעילות צבאית נגד כוחות צה"ל**, החל מתצפיות על תנועת הכוחות וכלה בביצוע ירי לעברם **ובפעולות טרור נגד ישראל**.